

KOMORNI KONCERT

Pihalni kvintet SLOWIND

PROGRAM

Igor Dekleva, Damijan Močnik, Ljubo Rančigaj,
Črt Sojar Voglar, Tomaž Svete, Tadeja Vulc

Ponedeljek, 25. novembra 2013 ob 19.00

Kapela Puštalskega gradu,
Škofja Loka

Vstop prost - Vljudno vabljeni!

PROGRAM

Damijan MOČNIK

2. PIHALNI KVINTET »VENI«

Ljubo RANČIGAJ

3. STAVEK PIHALNEGA TRIA za flavto, oboo in fagot

Črt SOJAR VOGLAR

PIHALNI KVINTET ŠT. 3 – Monologi

Tadeja VULC

NEPREDVIDLJIVO

I.

II.

III.

Igor DEKLEVA

SCHERZO FANTASTICO

Tomaž SVETE

TRISTESSES DE LA LUNE

Nocturno

La Lune et le Diable

Vers l'Aube du Matin

O POUSTVARJALCIH ...

Pihalni kvintet SLOWIND

Aleš KACJAN – flavta

Matej ŠARC – oboa

Jurij JENKO – klarinet

Paolo CALLIGARIS – fagot

Metod TOMAC – rog

Ansambel **SLOWIND**, sestavljen iz solistov Orkestra Slovenske filharmonije, ne izvaja samo standardnega repertoarja za pihalni kvintet, temveč tudi najrazličnejšo komorno glasbo za mešane sestave. Velik podarek daje sodobni glasbeni ustvarjalnosti. Pri tem sodeluje z mednarodno priznanimi izvajalci, kot so: Heinz Holliger, Robert Aitken, Alexander Lonquich, Arvid Engegård, Muriel Cantoreggi, Aleksandar Madžar, Mate Bekavac, Steven Davislim, Matthias Würsch, Diego Chenna, Rocco Carbonara, Christiane Iven in Andrea Rucli. S sodobnimi deli nastopa na številnih najpomembnejših festivalih za sodobno glasbo (Ars Musica - Bruselj, Biennale Bern, Klangspuren - Innsbruck, New Music Concerts Series - Toronto, Roaring Hoofs - Ulaan Baatar). Vrsto let tesno sodeluje z Vinkom Globokarjem, Lojzutom Lebičem in Jürgom Wyttenbachom, pa še z drugimi slovenskimi in tujimi avtorji, ki mu posvečajo svoja dela (Larisa Vrhunc, Nina Šenk, Urška Pompe, Uroš Rojko, Nana Forte, Nenad Firšt, Bor Turel, Matej Bonin, Martin Smolka, Volker Staub, Ivo Nilsson). Redno koncertira tudi v tujini. V zadnjem času je imel odmevne nastope v ZDA, Kanadi, Mehiki, na Švedskem, v Franciji, Italiji in Avstriji. Svetovno sodobno komorno glasbo promovira na lastnem komornem ciklusu Festival Slowind, ki se je v petnajstih letih svojega obstoja razvil v pravo mednarodno gibanje. Na njem občasno sodelujejo tudi drugi vrhunski ansambli za sodobno glasbo: SurPlus (Nemčija), Accroche Note (Francija), Divertimento Ensemble (Italija) in Ensemble

* vse skladbe bodo krstno izvedene

Aleph (Francija). Na ta način festival pridobi na mednarodni razsežnosti, saj se koncerti odvijajo tudi v drugih državah. Enega od festivalov Slowind je finančno podprla Evropska unija s programom Kultura 2000. Za dosedanje delovanje je leta 1999 prejel Župančičevo nagrado, leta 2003 pa nagrado Prešernovega sklada.

O SKLADATELJIH IN NJIHOVIH DELIH ...

Damijan MOČNIK (1967)

slovenski skladatelj, zborovodja in pedagog je leta 1991 diplomiral iz kompozicije na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Deluje kot zborovodja Komornega zbora Megaron, Cerkvenega ženskega pevskega zbora Andrej Vavken in kot glasbeni pedagog in vodja glasbenih dejavnosti na Škofjski klasični gimnaziji v Šentvidu. Njegove zborovske skladbe prepevajo zbori širom sveta (Evropa, Amerika, Japonska ...). K njegovi prepoznavnosti je pomembno vplivala zgoščenka Verbum supernum prodiens, ki jo je izdala založba Carus iz Frankfurta, še posebej pa skladba Christus est natus, ki jo je med mnogimi izvedel in posnel tudi Svetovni mladinski zbor pod vodstvom Garyja Gradna. Težišče Močnikovega skladateljskega snovanja je posvečeno človeškemu glasu. Njegov glasbeni jezik, navdihnjen s pazljivo izbranimi besedili, temelji na inovativnih ritmičnih in melodičnih idejah. Leta 1995 je s pesmijo »Tisoč let je že minilo« zmagal na natečaju za pesem ob prvem obisku papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji. Je dobitnik mnogih nagrad na domačih in mednarodnih tekmovanjih skladateljev.

2. PIHALNI KVINTET »VENI«

Leta 2006 sem na 16. festivalu Europa Cantat v Mainzu vodil atelje »skladatelji dirigirajo«. V tistem tednu je nastala skladba za 4 zборе Veni Creator Spiritus, ki temelji na koralu za katerega je napisal besedilo Hrabanus Maurus iz Mainza. Skladba je bila izvedena na ključnem koncertu ateljeja in postala uspešnica, saj jo izvajajo zbori po celem svetu. Med drugim jo je pred leti na festivalu v Mariboru izvedel zbor The London Choir in je navdušila tudi člane Slowinda. Zato sem se ob priložnosti, da zanje napišem novo skladbo odločil, da spet posežem po istem tonskem gradivu. Glavna tema mojega 2. pihalnega kvinteta »Veni« je torej

koralna melodija Veni Creator Spiritus, ki jo ne nek način uporabljamo kot tonsko serijo, ki je vseskozi prisotna v različnih transpozicijah, preslikavah in transformacijah. Obstajajo štiri različne variacije, v štirih različnih karakterjih in tempih (lahkotno, strastno, dramatično, plesno), ki v končni fazi zazvenijo skupaj, kot odmev na biblijski zapis, da so ob prihodu Sv. Duha apostoli začeli govoriti vsak v svojem jeziku.

Ljubo RANČIGAJ (1936)

Slovenski skladatelj in pianist Ljubo Rančigaj je v Ljubljani zaključil Akademijo za glasbo z diplomom in specializacijo klavirja (A. Ravnik) ter diplomom iz kompozicije (U. Krek). Izpopolnjeval se je tudi na Mozarteumu v Salzburgu. Na Akademiji za glasbo v Ljubljani je bil sprva umetniški sodelavec, samostojno pedagoško delo pa je zaključil kot docent na kompozicijskem oddelku. Med izvajalci njegovih skladb so najvidnejši slovenski in tuji poustvarjalni umetniki. Posebno priznanje je izvedba njegovih *Treh monotematskih skladb za klavir* na Svetovnih glasbenih dnevih v Luksemburgu (2000) in podelitev *Kozinove nagrade DSS za opus samospelov in klavirske glasbe* (2013). Koncertno in v snemalnicah radijskih ustanov doma in v tujini je deloval predvsem kot komorni pianist, v zadnjem času pa le kot skladatelj. Njegov opus obsega predvsem klavirsko, instrumentalno, vokalno-instrumentalno, komorno in simfonično glasbo. Stilno ga je mogoče opredeliti kot zmernega modernista.

3. STAVEK PIHALNEGA TRIA za flavto, oboo in fagot

Leta 2007 sta bila izvedena na koncertu v Puštalskem gradu le prva dva stavka tega tria. Zaradi predpisane časovne omejitve je tretji stavek nastal šele leta 2010 in bo šele danes krstno izveden.

Vsi deli v svobodni rondojevski obliki (ABACA) zasnovanega tretjega stavka se v nasprotju s počasnejšim

drugim stavkom gibljejo tekoče in hitro ter s tem logično zaključijo pihalni trio, ki ga ob tej priložnosti na koncertu (časovna omejitev) ne bomo mogli slišati v celoti.

Črt SOJAR VOGLAR (1976)

je leta 2000 diplomiral iz kompozicije in glasbene teorije na Akademiji za glasbo v Ljubljani v razredu prof. Marka Mihevca. Prijem je nadaljeval podiplomski študij in leta 2004 magistriral. Na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani poučuje glasbeno teoretične predmete, kot habilitirani docent pa tudi na Akademiji za glasbo v Ljubljani. V letih 2002 - 2010 je bil tajnik Društva slovenskih skladateljev. Je umetniški vodja Glasbenih popoldnevov z Antonom Lajovcem, ki se odvijajo vsako leto decembra na Vačah pri Litiji. Črt Sojar Voglar je ustvaril več kot 150 skladb na področju orkestralne, komorne, instrumentalne-solistične in vokalne glasbe, piše pa tudi scensko, filmsko in plesno glasbo ter ustvarja priredbe vsakovrstnega žanra. Njegova glasbena dela doživljajo praižvedbe in številne ponovitve na vseh najpomembnejših koncertih in festivalih v Sloveniji in številnih tujih državah.

PIHALNI KVINTET ŠT. 3 – MONOLOGI

Pet glasbenikov – pet individualistov. Pri pihalnih ansamblih je to bolj očitno kot pri godalnih – bolj so vajeni »monologov«, solistične vloge. Tako se v mojem tretjem kvintetu veje vrsta monologov, ki so včasih v obliki pol-improviziranih melodij, drugič pa v obliki ritmično okretnih figur, pasaž, melodičnih arabesk, ki se pričnejo barvito razvijati iz enega samega tona in se na koncu vanj tudi vrnejo, dokler osamljeni fagot ne utone v padajoči lestvici.

Tadeja VULC (1978)

je svoje glasbeno izobraževanje pričela v domačem kraju, v Radljah ob Dravi, nato pa na Srednji glasbeni

in baletni šoli v Mariboru. Kompozicijo je študirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani, pri prof. Urošu Rojku. Svoje znanje izpopolnjuje pri Michaelu Jarrelu, na Visoki šoli za glasbo na Dunaju. Že v času študija je prejela *1. nagrado na natečaju Pogled kulture* (Dijaška sekcija Maribor, 1997), *4. nagrado na tekmovanju Rostrum* na Nizozemskem (2000) in *Študentsko Prešernovo nagrado za skladbo Tri iveri* (Akademija za glasbo v Ljubljani, 2000). Leta 2003 je s skladbo *Requiem* osvojila *2. nagrado Ministrstva za kulturo Republike Slovenije*, leta 2006 je kot predstavnica Slovenije sodelovala pri evropskem projektu *Ziel 1 = Kunst* v Avstriji, leta 2007 pa z orkestersko skladbo *Der Ball* na gala koncertu v Berlinu, ter z godalnim kvartetom *Puls* na festivalu Kasseler Musiktage v Nemčiji. Iste leta je bila krstno izvedena tudi glasbena pravljica *Gal v galeriji* (na besedilo Svetlane Makarovič), v izvedbi Otroškega pevskega zbora in komornega orkestra RTV Slovenija.

NEPREDVIDLJIVO

V današnjem času premnogokrat želimo in moramo peljati pot med svojo človeškostjo na eni strani ter popolnostjo na drugi, ki jo že skoraj od nas zahteva današnja družba. Ker moramo s tem večkrat močno garati ali celo opustiti svoje prioritete, želim s skladbo *Nepredvidljivo* opozoriti na to, da je garaštvo še kako prisotno tudi v glasbi. Že ko glasba nastaja, je veliko dejavnikov, ki motijo delo samo in njen nastanek. S tem lahko vplivajo na čas nastanka ali pa celo tako zelo bolijo, da skladatelj določen čas zaradi čustvene bolečine, smrti in podobnih stvari sploh ne more delati. In ko skladatelj le »rodi« svoje delo, prepušča skladbo v roke izvajalcev, ki jo želijo suvereno predstaviti poslušalcem. Veliko je zelo dobrih izvedb in mnogokrat preberemo dobre kritike, so pa tudi takšne, ki govorijo o slabih skladbah in izvedbah. Kaj je vzrok? Je res skladba tako zelo slaba ali je izvajalec zamočil svoj del poslanstva. Ne samo nezbranost ali slaba pripravljenost izvajalca, včasih je lahko vzrok že samo drobna

žuželka, ki je prisotna v prostoru. Le ta povzroči, da izvajalec skladbe ne more prikazati tako, kot si prizadeva in tako, kot je to želel in za to garal.

Veliko je teh motečih elementov. Le nekaj jih želim kot kanček hudomušnosti na svoje delo in današnji čas prikazati. Morda ravno zato, ker sem sama morala prebiti čas žalovanja in ker sem sama tako zelo čutila te moteče elemente.

V času nastanka sem veliko prebiralala latinske izreke. Kot nalašč sta se ponujala k skladbi ta dva:

Qui habet aures audiendi audiat - »Tisti, ki imajo ušesa za poslušanje, slišijo!

Repetitio est mater studiorum. - »Ponavljjanje je mati študija.«

Skladba je sestavljena iz treh krajših stavkov. Drugi je med prvega in tretjega dodan zgolj kot moteči element.

Naj nazadnje vprašam vas, poslušalce: »Ste pustili skrbi doma in ste zbrani za poslušanje? Imate poln želodec, sedite udobno? Imate izkopljen telefon? ...«

Igor DEKLEVA (1933)

slovenski pianist, skladatelj in publicist. Ustanovitelj razreda za klavirski duo na AG v Ljubljani in redni prof. od leta 1998. Kompozicijo je študiral v Beogradu, kasneje je v Ljubljani diplomiral iz klavirja na AG (1959) pri prof. J. Ravniku in tretjo stopnjo pri prof. H. Horak. Izpopolnjeval se je na »Accademii Chigiani v Sieni (A. Cortot), Muenchenski Visoki šoli za glasbo (1961-1963) v mojstrskem razredu (prof. Erik Then-Bergh), in Mozarteumu v Salzburgu (C. Zecchi). Gostoval je solistično, v klavirskem duu z Alenko Deklevo in violinistom M. Grubejem v Evropi, S. in J. Ameriki, Aziji (Kitajska) in Afriki (čez 1600 koncertov). Izdal je več kot 30 nosilcev zvoka. Njegov opus obsega dela številnih glasbenih smeri: klavirske, komorne, vokalne, zborovske, instrumentalne glasbe in številnih klavirskih učbenikov. Za svoje delo je prejel mnogo nagrad in priznanj doma in v

tujini. Med drugim je prejel: Bettetovo nagrado(1980), nagrado glavnega mesta Ljubljana (2004), Častno priznanje Akademije za glasbo v Ljubljani (2011), nagrado RS za življenjsko delo na področju visokega šolstva (2012), Prix special v Luksemburgu za skladbo *Concertino za klavir in orkester ... Življenjsko pot je, skupaj s soavtorjem dr. F. Križnarjem, opisal v knjigi ŽIVETI Z GLASBO* (DZS, 2006).

SCHERZO FANTASTICO

Pobudo za pihalni kvintet so mi prišepnila dogajanja v času, ko se je zgodila ulica in sem v Ljubljani še sam bil priča skandiranju znane kraljice takratnih dogodkov. Ta ritmični obrazec je, kakor rdeča nit, večkrat prisoten v *Scherzu fantastico*, vmes pa se mešajo primesi parodije, humorja, pa tudi posmehljivi utrinki in trenutki predaha v bolj umirjenih, skoraj spevnih periodah. Glede na vrhunski nivo solistov, ki igrajo v Slowindu, sem posameznim inštrumentom zaupal tehnično zelo zahteven part: klarinetu subtone, slaptongue, multifonike, flavta se izmenjuje s pikolom, oboja z angleškim rogom ... Čeprav skladba nima ločenih stavkov, ima naslove: Risoluto, Giocoso, Cantabile, Briosio, Fughetta in Furioso, ki nakazujejo različnost segmentov, povezanih v domišljijo prividov.

Tomaž SVETE (1956)

je po končani klasični gimnaziji študiral kompozicijo in dirigiranje na Akademiji za glasbo v Ljubljani in na Dunaju na Univerzi za glasbo in uprizarjajočo umetnost pri Friedrichu Cerhi (1986 diploma »*summa con laude*«, kompozicija) in pri Otmarju Suitnerju (diploma 1988, dirigiranje). Leta 1989 je na isti instituciji postal »*magister artium*«. Predaval je na konservatoriju Karl Prayner na Dunaju in na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru (leta 2006 naziv redni profesor za kompozicijo). V zimskem semestru 1999 je predaval kompozicijo na Univerzi v Hartfordu, ZDA v okviru Fulbrightovega

programa. Je avtor številnih simfoničnih in komornih skladb, ki so bile izvedene na pomembnih festivalih v Evropi, ZDA in na Tajvanu. Njegova opera »*Kriton*« je dobila prvo nagrado na mednarodnem opernem natečaju »*Johann-Joseph-Fux 2000*« v Grazu.

TRISTESSES DE LA LUNE

Skladbo »*Tristesses de la Lune*« (»*Žalobna luna*«), posvečeno pihalnemu kvintetu Slowind je navdihnila istoiemenska pesem iz Baudelaierovega cikla »*Les fleurs du Mal*« (»*Cvetje zla*«). Prvemu, spevno-liričnemu »*Nocturnu*« sledi »*La Lune et le Diable*« (»*Luna in hudič*«), ki v prvem delu evocira vzdušje »*inferna*« skozi zvočne clustre in barvne premene tonov, v drugem delu se igrajoče sprosti, sledeč principu »*diabolus ludens*«. Zadnji del »*Vers l'Aube du Matin*« (»*Proti jutranji zarji*«) prinese razsvetlitev v smislu »*per aspera ad astra*«.

KONCERT SO OMOGOČILI

Ministrstvo za kulturo RS

Mestna občina Ljubljana

Glasbena šola Škofja Loka

NAPOVEDUJEMO

V sodelovanju z Glasbena mladino Slovenije
in
Slovensko filharmonijo

Orkester Slovenske filharmonije
Dirigent: Simon KREČIČ

PROGRAM

Gašper Jereb, Tina Mauko,
Anže Rozman, Helena Vidic

Četrtek, 23. januarja 2014 ob 14.00

Slovenska filharmonija, dvorana Marjana Kozine
Kongresni trg 10, Ljubljana

Vljudno vabljeni!

Handwritten musical score for piano, first system. It features a grand staff with treble and bass clefs. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is 2/4. The music includes a triplet of eighth notes in the bass line, marked with a '3' below it. Dynamics include *mf* and *f*. There are various note values and rests.

Handwritten musical score for piano, second system. It features a grand staff with treble and bass clefs. The key signature has one flat. The time signature is 2/4. The music includes a triplet of eighth notes in the bass line, marked with a '3' below it. Dynamics include *f* and *mf*. There are various note values and rests.

DANZA

Allegro (♩ = 120 ca)

Handwritten musical score for piano, third system. It features a grand staff with treble and bass clefs. The key signature has one flat. The time signature is 2/4. The music includes a triplet of eighth notes in the bass line, marked with a '3' below it. Dynamics include *p*. There are various note values and rests.

INFORMACIJE

Društvo slovenskih skladateljev
Trg francoske revolucije 6/I, Ljubljana
Telefon: 01/241 56 64, 041/562 144
Elektronska pošta: koncert@dss.si
www.dss.si

